

Tak över huvudet – en mänsklig rättighet

Yrkande:

1. Återremiss av ärendet med beaktande av följande:

Motionen riktar sig till en av de mest utsatta grupperna i samhället, människor som är skrivna i Järfälla och har haft Järfälla som huvudsakliga vistelseort X^1 antal månader och som befinner sig i **akut hemlöshet - situation 1** (enligt socialstyrelsens definition). Motionen syftar alltså INTE alla invånare i och utanför Järfälla som har svårt att få en fast/egen bostad.

Motionen syftar till att TÖG ska vara **ett komplement** till de behandlande/motiverande insatser som redan finns/kommer att införas i kommunen när det gäller hemlöshet. Till exempel bostad först, försökslägenheter mm. Men allra först och främst motivationssamtal i samband med "utskrivningen" från ev. härbärge.

Motionärerna menar på att ett eventuellt TÖG enbart ska rikta sig till de personer som (förutom det som angetts ovan) omfattas av socialtjänstlagen (Svenska medborgare och PUT) och som inte ingår i någon annan boendeinsats/kedja och inte har någonstans att sova på nätterna. Syftet med TÖG ska enbart vara att se till att inga Järfällabor skall behöva sova utomhus/på toaletter/i trapphus osv.

Liberalerna menar att huvudsakliga målet för socialförvaltningens arbete med hemlöshet fortfarande bör vara att hjälpa/motivera människor tillbaka till ett fungerande liv och därför bör TÖG enbart ses som ett komplement och en akut lösning för människor i **hemlöshet situation 1 i Järfälla**.

För övrigt finns en rad punkter som vi liberaler vill peka ut som och som bör tas med i en komplettering av utredningen som denna återremiss syftar till:

- I Järfälla finns ett härbärge som har plats för 6 personer samt lågtröskelboende för 10 personer. Den senast mätningen gjord av socialstyrelsen visar att det 2012 fanns **46 akut hemlösa i Järfälla**². Ekvationen 16 platser på Kvarntorpet och 46 personer som sover ute går inte ihop. Detta bör tas med i utredningen för att visa på att det finns människor i Järfälla som lever i akut hemlöshet utan boendeinsatser.

- Utredningen pekar på att Stockholm stad, som har TÖG, inte har några riktlinjer framtagna när det gäller denna insats. Det finns både program³ och strategi⁴ framtagna för hur arbetet

¹ Detta bör avgöras av socialförvaltningens utredare i framtagningen av riktlinjer för TÖG i Järfälla.

² <http://skl.se/download/18.68e4adfe147afac12a45eaa2/1408974157931/skl-OJhemloshet12-tabell.xls>

³ file:///C:/Users/nijoz001/Downloads/Stockholms%20stads%20program%20mot%20heml%C3%B6shet.pdf

med hemlösheten i Stockholm stad ser ut och bör arbetas med. Dessa kan och bör tas med och beaktas i Järfällas utredning. I dessa framgår det som brukar framgå i framtagna riktlinjer, såsom definitioner, insatser, evidens och källor.

- I utredningen som gjorts skriver utredarna bland annat om att ett TÖG kan medföra ökade förväntningar och ökat arbete för socialtjänstemännen. Som exempel på detta pekar man på en artikel som lokaltidningen Järfälla tidning har gjort. Min erfarenhet är att människor i hemlöshet vet väldigt väl vad ett TÖG innebär men självklart kan detta innebära att övriga Järfällabor får upp sina förhoppningar. Därför är det oerhört viktigt att i beslutet och i riktlinjerna vara tydlig med vad som gäller och vilka grupper som är aktuella. Se exemplet Täby nedan – fotnot 5, 6 och 7.

- Utredningen bör ta med Täby kommuns arbete med TÖG, Täby kommun har tagit fram olika kriterier och villkor för TÖG⁵. Dessa dokument⁶ bör vi kunna ta lärdom av så att vi inte behöver uppfinna hjulet igen. Dock vill jag vara tydlig med att dessa dokument enbart bör användas som inspiration då Järfällas kriterier och riktlinjer bör vara framtagna för att passa vår verksamhet och Järfällaborerna.⁷

- Utredningen hänvisar till att ingen kartläggning av människor i hemlöshet har gjorts av socialstyrelsen sedan 2010. Den senaste kartläggningen som gjordes av socialstyrelsen gjordes 2011 och den visade inte att det fanns 30 000 hemlösa i Sverige som det står i utredningen utan 34 000 hemlösa.⁸

- Stockholms stadsmission har gjort kartläggningar av hemlösheten och dessa används av såväl socialstyrelsen som av andra organisationer. Dessa hittas på stadsmissionens hemsida och bör tas med i utredningen av TÖG i Järfälla. Länken till den senaste kartläggningen, som genomfördes 2015, hittas nedan under fotnoter.⁹

- Utredningen påpekar man att det kan innebära svårigheter för socialjouren att handlägga olika tillvägagångssätt när det gäller olika kommuner och olika handlingsplaner. Som exempel pekar man på att det skulle vara svårt att handha ett TÖG i Järfälla men inte i de andra kommunerna under socialjour nordväst. Detta arbete har redan gjorts av socialjour nordost i o m införandet av TÖG i Täby och därför bör socialjour nordväst kunna ta lärdom av dem. Dessutom är det bra om Järfälla kommun är modiga och vågar gå först av nordvästkommunerna och visa vägen - Om man tänkte utredarna av detta förslag tänkte skulle ingenting nytt och inga förbättringar göras om de inte infördes samtidigt i hela landet.

4

file:///C:/Users/nijoz001/Downloads/Slutrapport.%20Underlag%20till%20heml%C3%B6shetsstrategi%20f%C3%B6r%20Stockholms%20stad.pdf

⁵ <http://www.taby.se/Omsorg-och-hjalp/akut/Hemloshet/>

⁶ <http://www.taby.se/docroot/Handlingar/Socialn%C3%A4mnden/2010/2010-06-16/Handlingar/6%20Garanti%20f%C3%B6r%20tak%20%C3%B6ver%20huvudet.pdf>

⁷ <http://www.taby.se/Global/Omsorg%20och%20hj%C3%A4lp/Missbruk/riktlinjer.pdf>

⁸ <http://www.socialstyrelsen.se/hemloshet/omfattning>

⁹ <http://www.stadsmissionen.se/Global/Om%20oss/Press/Dokument/Heml%C3%B6s%202015.pdf>

Sammanfattningsvis bör utredningen kompletteras med källor, riktlinjer och förutsättningar för ett införande av TÖG. Riktlinjerna bör vara tydliga med vilket målgrupp som berörs, kriterierna för att få tak-över-huvudet, vilka samarbetainstanser man behöver för att genomföra garantin samt vilka andra insatser som behövs snarast för att komplettera ett TÖG (ex. Bostad först, motiverande samtal i samband med utskrivning som några av flera förutsättningar). Dessutom bör man se till kostnaden för att införa ett TÖG och eventuellt överväga att genomföra TÖG i en försöksverksamhet som kan utvärderas efter X antal år.

För Liberalerna

Nikoletta Jozsa
Gruppledare